

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se

Vårt gemensamma ansvar- för unga som varken arbetar eller studerar (SOU 2018:11)

Sammanfattning

Kiruna kommun har fått i uppgift att lämna ett yttrande gällande förslagen i avsnitt 9.1, 10.2 och 11.3 med tillhörande konsekvensanalyser. Kiruna kommun instämmer i intentionerna i Utbildningsdepartementets utredning. Det finns en stor vinst i samhället, både på ett individuellt- och samhälleligt ekonomiskt plan, att lagstadga rektorns ansvar i form av vägledningssamtal för elever som avslutar gymnasiet i förtid eller ej uppnått gymnasieexamen (10:2). En gymnasieexamen har stor påverkan för en individs etablering på arbetsmarknaden. Om en individ sedan gör avhopp är det av allra största vikt att hen inte ska uteslutas från aktiviteter som ska vara studiemotiverande på grund av att hen inte har ekonomiska förutsättningar (9:1).

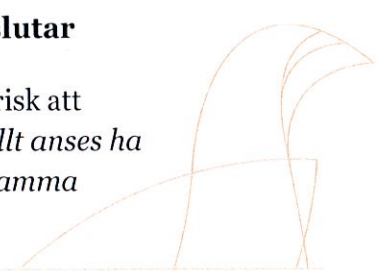
Samordningen kring de unga redan i tidig ålder som riskerar att få eller har svårigheter med sin etablering bör förbättras och stärkas varpå förslaget om ett nationellt stöd redan i tidig ålder är av stor betydelse, men vilka myndigheter som ska ingå kan utredas vidare (11:3). De kostnader som lyfts i konsekvensanalysen är en väldigt liten kostnad i förhållande till kostnaderna som kommer när en individ inte etablerar sig på arbetsmarknaden.

Avsnitt 9:1 Utredning om ekonomisk ersättning till unga inom det kommunala aktivitetsansvaret

Ekonomisk ersättning är ett hinder många gånger i möten med ungdom. De vill ofta ha en inkomst och satsar hellre på att försöka få ett jobb än att delta i en aktivitet som inte ger några pengar. Kiruna kommun ser en fördel med att kunna erbjuda någon form av ekonomisk ersättning, men ser att ersättningen inte får konkurrera med ersättningen som ungdomen kan få från CSN om ungdomen är kvar i skolan. Därför ser Kiruna kommun att ersättningen antingen bör vara likvärdig eller något mindre. Som tillägg förutom den ekonomiska ersättningen tror Kiruna kommun att exempelvis mat i samband med aktiviteter kan erbjudas, men även ersättning för kollektivtrafik. Motivation kan också vara om kommunen kan erbjuda korta utbildningar till ungdomen i form av truckutbildning, säkerhetsutbildning för att komma in på praktik hos vissa företag med mera.

Avsnitt 10:2 Avslutande vägledningssamtal för elever som avslutar gymnasiet i förtid eller utan examen

Gällande den sista delen i samordnarens förslag tror vi att det finns en risk att samtal uteblir. *"Vägledningssamtalet ska erbjudas innan eleven formellt anses ha avslutat utbildningen. Om ett vägledningssamtal inte kan hållas ska samma*

information lämnas till eleven skriftligen.” Kiruna kommun tror att detta kan leda till att förändringen inte blir så stor jämfört med idag i. Kiruna kommun tänker att förslaget måste ändras så att vägledningssamtalet kommer långt tidigare än då eleven formellt avslutar utbildningen. Kiruna kommun tänker att det ska komma redan när en elev börjar ha frånvaro som inte anses normal. I detta samtal kan det vara av stor vikt att bjuda in kommunens aktivitetsansvar (KAA) för att ungdomen och den personen kan börja skapa en relation. Avhoppet kommer förhoppningsvis aldrig efter detta samtal, men det kan komma redan en månad senare eller ett år, men då har eleven redan fått information och träffat en person inom KAA. Det här kan medföra att tiden förkortas från avhopp till kontakt med KAA och förhoppningsvis en annan sysselsättning.

Kiruna kommun anser att det här avsnittet tydliggör rektorns och skolans ansvar. Eftersom forskning visar på att elever som är i skolans miljö men inte fullföljer allt i skolan lyckas bättre med etablering på arbetsmarknaden vid 29 års ålder än de som formellt hoppat av. Därför anser Kiruna kommun att det är viktigt att skolan inte ser KAA som en lösning på skolans problem istället för att i allra högsta grad ge eleven rätt förutsättningar för att hålla sig kvar i skolan.

Avsnitt 11:3 Nationellt samordnat stöd från tre myndigheter

Avseende detta avsnitt överensstämmer Kiruna kommun med förslaget om att vi måste ta ett större *samlat* ansvar för dessa barn och unga som riskerar att hamna i utanförskap. Då det redan kan ses på förskolan vilka barn och unga som kan komma att hamna i utanförskap anser Kiruna kommun att resurser måste läggas in tidigt för att förebygga utanförskapet, snarare än att i vuxen ålder försöka reparera de personliga lidanden som det medfört att inte resurser sattes in tidigt. Kiruna kommun tror också på att tydliggöra för färre myndigheter vilka som har ansvaret, snarare än att blanda in för många eftersom det riskerar att arbetet inte får lika tydligt mål och svårare att genomföra. Att Försäkringskassan inte bör ingå då inflödet dit borde minska om stödet sätts in tidigare tänker Kiruna kommun också. Kiruna kommun ställer sig frågan om inte Arbetsförmedlingen ska betraktas likadant som Försäkringskassan eftersom de många gånger arbetar med samma individer då arbetsförmedlingens ersättning utgår från Försäkringskassan. Kiruna kommun tänker att om syftet med samordnarens förslag är att sätta in åtgärder som förebygger en risk för utanförskap tror Kiruna kommun att exempelvis Folkhälsomyndigheten eller Barnombudsmannen är mer lämpliga myndigheter.

Beslut om yttrande har fattats av kommunstyrelsen i Kiruna kommun.

Kristina Zakrisson (S)
kommunstyrelsens ordförande

Peter Niemi
Kommunchef